Súd:	Okresný súd Košice I
Spisová značka:	24C/97/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7116208325
Dátum vydania rozhodnutia:	05. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Zuzana Čisovská
ECLI:	ECLI:SK:OSKE1:2020:7116208325.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou Mgr.Zuzanou Čisovskou vo veci žalobcu: S..F. K., J.. XX.X.XXXX, G. I. H., X. X, zastúpeného: JUDr. Richard Kovalčík, advokát so sídlom v Košiciach, Rázusova 1 proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, Špitálska 4,6,8, v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej správy rozhodol

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.000 EUR v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.
III. Priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 14.4.2016 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 20.000 EUR.
2. Žalobu odôvodnil skutočnosťami, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice ako správny orgán dňa 10.9.2014 znížil žalobcovi pomoc v hmotnej núdzi na sumu 55,80 EUR mesačne od 1.8.2014. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca podal odvolanie, na základe ktorého Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor pomoci v hmotnej núdzi rozhodnutím zo dňa 28.11.2014 odvolaniu vyhovel a vyššie citované rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zrušil. Rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 10.9.2014 je teda nezákonné. Žalobcovi bola znížená pomoc v hmotnej núdzi zo sumy 117,40 EUR na sumu 55,80 EUR mesačne, t.j. viac ako o polovicu, o sumu 51,60 EUR, čím sa žalobca ocitol v ťaživej sociálnej situácii a nebol schopný hradiť nevyhnutné životné náklady, čo ohrozovalo jeho zdravie a život ako taký. Žalobca sa cítil byť postupom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ponížený. Odňatím ústavných práv bola znížená jeho česť, ľudská dôstojnosť ako občana demokratického právneho štátu. Nezákonným rozhodnutím došlo k neoprávnenému zásahu do jeho ľudskej dôstojnosti, resp. osobnej cti. Žalobca sa cítil byť šikovaný, prežíval stavy úzkosti, beznádeje ako aj pocit ohrozenia. Žalobca zdôraznil, že trpí hĺbkovou žilovou trombózou (flebatrombózou), ktorá výrazne ovplyvňuje jeho bežný život. Ide o ochorenie vyznačujúce sa vznikom trombov v hĺbkovom žilovom systéme, pričom bezprostredným následkom hĺbkovej žilovej trombózy môže byť fatálna pľúcna embólia a neskorým dôsledkom býva posttrombotická sekundárna chronická žilová insuficiencia, pričom prípadné opakované embolizácie môžu viesť dokonca až k vzniku pľúcnej hypertenzie. Žilová tromboembólia zostáva významnou príčinou morbidity i mortality ľudí po celom svete. Toto ochorenie bolo žalobcovi diagnostikované 2.12.2011 s tým, že koncom roka 2012 došlo k zhoršeniu tohto ochorenia. V súčasnosti je jeho zdravotný stav stabilizovaný. K stabilizácii napomáha predovšetkým medikamentózna liečba, upravená životospráva podľa pokynov ošetrujúceho lekára, ako aj používanie pomôcok (kompresné pančuchy). Liek Warfarin a kompresné pančuchy sú hradené zdravotnou poisťovňou len čiastočne, pričom liek Detralex a upravená životospráva hradená

zo strany zdravotnej poisťovne nie je a žalobca je nútený náklady s tým spojené hradiť výlučne sám. Nezákonné rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorým došlo k zníženiu pomoci v hmotnej núdzi na sumu 55.80 EUR mesačne, malo za následok, že žalobca si nebol schopný sám hradiť nevyhnutné náklady na liečbu ochorenia, čo ohrozovalo nielen jeho zdravie, ale aj život ako taký. Žalobca mal za to, že samotné zrušenie nezákonného rozhodnutia a teda konštatovanie, že došlo k porušeniu práva žalobcu rozhodnutím úradu práce, nemôže byť pre neho dostatočným zadosťučinením práve vzhľadom na skutočnosť, že bol v ťaživej sociálnej situácii, závislý výlučne na pomoci od štátu. Pomoc v hmotnej núdzi bola jeho jediným príjmom, z ktorého si hradil nevyhnutné životné náklady a ktorý mu umožňoval prežiť.

3. Žalovaný argumentoval, že v danom prípade nejde o nezákonné rozhodnutie, pretože odvolací správny orgán vo svojom zrušujúcom rozhodnutí neuviedol, že bol porušený zákon o pomoci v hmotnej núdzi, ale že rozhodnutie bolo zrušené z procesného hľadiska, t.j. ako nepreskúmateľné. Ďalej poukázal na to, že podstatnou podmienkou priznania odškodnenia je, že rozhodnutie, ktorým mal byť porušený zákon, nadobudlo právoplatnosť. V danom prípade proti rozhodnutiu, ktorým mal byť porušený zákon, podal žalobca odvolanie, preto rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach nikdy nenadobudlo právoplatnosť. O odvolaní žalobcu rozhodol druhostupňový orgán, pričom rozhodnutie druhostupňového orgánu nadobudlo právoplatnosť dňa 11.12.2014. Týmto došlo k zavŕšeniu celého procesu rozhodovania o riadnom opravnom prostriedku žalobcu.

4. Súd vo vzťahu k uvedenej obrane na začiatku pojednávania vo veci samej konštatoval, že nezákonnosť rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach zo dňa 10.9.2014 ako jeden zo základných predpokladov pre záver o zodpovednosti štátu za náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, je daná. Žalovaný sa s týmto predbežným právnym záverom súdu stotožnil a svoju ďalšiu obranu založil na námietke existencie príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a zásahom do osobnostných práv žalobcu. Zároveň napádal aj rozsah uplatnenej nemajetkovej ujmy. Žalovaný mal za to, že žalobca nepreukázal závažnosť následkov zásahu do jeho osobnostných práv podľa § 17 ods. 2 písm. c/ zák. č. 514/2003 Z.z., ktoré mali vzniknúť v jeho súkromnom živote. K rozsahu uplatnenej nemajetkovej ujmy poukázal na ust. § 17 ods. 4 cit. zákona, podľa ktorého výška náhrady nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. Ide o maximálnu možnú výšku, ktorú zákon pripúšťa a na ktorú majú nárok poškodení, resp. pozostalí, ak bola ich blízkej osobe trestným činom spôsobená smrť. Žalovaný pokladal výšku uplatnenej nemajetkovej ujmy za značne prehnanú, nezodpovedajúcu tvrdenej ujme, ktorá mala byť podľa názoru žalobcu spôsobená, bagatelizujúcu niektoré ujmy na iných základných právach. V porovnaní s uplatnenými nárokmi podľa zák. č. 514/2003 Z.z. na náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s trestným stíhaním a vzatím do väzby, ktoré bolo následne zastavené mal za to, že ide o nepomerne väčší zásah do osobnostných práv fyzickej osoby, kedy súdy pri stanovovaní výšky náhrady za deň väzby vychádzajú zo sumy 20 EUR na deň. Ide o náhradu nemajetkovej ujmy za pozbavenie osobnej slobody. Čo sa týka zdravotného stavu žalobcu, žalovaný namietal, že diagnóza hĺbková žilová trombóza je podľa faktov uvádzaných v odbornej literatúre dlhodobo vyvíjajúce sa ochorenie, pričom v danom prípade absentuje kauzálny nexus medzi diagnózou, ktorou trpí žalobca a faktom, že pomoc v hmotnej núdzi bola počas štyroch mesiacoch vyplatená v zníženej výške. Samotný žalobca uviedol, že jeho ochorenie mu bolo diagnostikované v roku 2011, pričom k uvádzanému rozhodnutiu úradu práce došlo koncom roka 2014. Žalovaný preto namietal danosť príčinnej súvislosti a teda, že v dôsledku tohto rozhodnutia sa žalobca ocitol v ohrození zdravia a života. Žalobca nepreukázal, že sa zhoršil jeho zdravotný stav a nepreukázal, že sa ocitol v stave pocitu právnej neistoty.

5. Žalobca vo vzťahu k obrane žalovaného uviedol, že nemajetková ujma, ktorá mu vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia, spočíva predovšetkým v jeho psychickej sfére. V dôsledku odňatia dávky v hmotnej núdzi prežíval depresie, pocit ohrozenia života, úzkosti, pocit nespravodlivosti. Jeho zdravotný stav si vyžaduje neustálu a neprerušenú zdravotnú starostlivosť, t.j. lieky, pravidelné kontroly u lekára, úprava stravovania, kondičný režim, ktorej zabezpečenie je spojené aj s vynaložením nemalých finančných prostriedkov. Poukázal na to, že v dôsledku nezákonného rozhodnutia mu bola znížená pomoc v hmotnej núdzi o viac ako polovicu. Nikdy netvrdil, že choroba ktorou trpí, vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia. Na svoju chorobu poukazoval len pre účely odôvodnenia opodstatnenosti výšky požadovanej nemajetkovej ujmy, kedy v dôsledku zníženia pomoci v hmotnej núdzi, ktorá bola jeho jediným príjmom, sa dostal do ťaživej sociálnej situácie, kedy si nebol schopný hradiť všetky nevyhnutné životné náklady, vrátane nákladov spojených s liečením jeho choroby. Žalobca mal za to, že žalovaný bagatelizuje vzniknutú situáciu, zľahčuje existenciu nezákonného rozhodnutia, ale predovšetkým samotné následky, ktoré v dôsledku tohto rozhodnutia žalobcovi vznikli. O tomto prístupe

svedčí aj to, že žalovaný dáva na roveň deň so zníženou dávkou v hmotnej núdzi s dňom, kedy je človek pozbavený osobnej slobody. Mal za to, že nie je možné porovnávať nemajetkovú ujmu vzniknutú na psychike osoby, v danom prípade konkrétne jeho pocit ohrozenia života a neistoty, že v dôsledku nedostatku finančných prostriedkov sa nebude môcť riadne liečiť a môže zomrieť, s nemajetkovou ujmou vzniknutou v dôsledku pozbavenia osoby slobody v príslušnom štátnom zariadení, v ktorom má dotyčná osoba dostatočne zabezpečené základné životné potreby (s výnimkou práva voľného pohybu).
6. Súd vo veci samej prvý krát rozhodol rozsudkom č.k.24 C 97/2016-154 zo dňa 17.10.2017 tak, že uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 3.000 EUR, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.
7. Proti rozsudku v jeho vyhovujúcom výroku bolo podané odvolanie.
8. Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 11 Co 81/2018-208 zo dňa 8.1.2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku a výroku o trovách konania zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie bol vedený nesprávnymi úvahami ohľadne spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov a vyšiel z nesprávnych skutkových zistení ohľadne následkov nezákonného rozhodnutia o znížení dávky v hmotnej núdzi na jednotlivé dielčie oblasti života žalobcu a na ich podklade dospel k nesprávnemu právnemu záveru v otázke závažnosti morálneho dopadu opatrenia správneho orgánu na žalobcu a cez to tiež v otázkach formy a výšky odškodnenia nemajetkovej ujmy. V ďalšom konaní bolo úlohou súdu prvej inštancie zabezpečiť si dostatočný skutkový podklad pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku žalobcu z hľadiska formy a výšky odškodnenia nemajetkovej ujmy.
9. Predmetom konania po vrátení veci odvolacím súdom ostala žaloba na zaplatenie sumy 3.000 EUR. Výrok rozsudku prvej inštancie, ktorým žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, odvolaním napadnutý nebol a nadobudol právoplatnosť.
10. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, výsluchom svedkov a oboznámením listinných dôkazov, vrátane doplnenia dokazovania po vrátení veci odvolacím súdom (výsluch žalobcu, výsluch svedka V. K., výpis zo zdravotnej dokumentácie žalobcu).
11. V konaní nebolo sporné, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice rozhodnutím č. KE1/OPHN14/SOC/2014/86786-009 zo dňa 10.9.2014 s poukazom na ust. § 25 ods. 2 zák. č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a zák. č. 601/2003 o životnom minime, znížil žalobcovi pomoc v hmotnej núdzi na sumu 55,80 EUR mesačne od 1.8.2014. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že žalobcovi bola zaslaná výzva zo dňa 4.8.2014 na preukázanie skutočností rozhodných na ďalšie poskytovanie a výšky pomoci v hmotnej núdzi a ponuka v zmysle § 10 zák. č. 417/2013 Zb. o pomoci v hmotnej núdzi. Výzva bola žalobcovi doručená dňa 14.8.2014, požadované doklady však v stanovenej lehote nepredložil. Úrad konštatoval, že nedoručenie tlačiva (ponuka) je považované za odmietnutie ponuky, čo má za následok zníženie dávky v hmotnej núdzi o sumu 61,60 EUR podľa ust. § 10 ods. 3 Zákona o pomoci v hmotnej núdzi. Vzhľadom na vyššie uvedené úrad pôvodne priznanú dávku spolu vo výške 117,40 EUR, pozostávajúcu z dávky v hmotnej núdzi vo výške 61,60 EUR a príspevku na bývanie vo výške 55,80 EUR, znížil o dávku v hmotnej núdzi, t.j.na sumu 55,80 EUR predstavujúcu príspevok na bývanie.
12. V konaní nebolo sporné, že proti uvedenému rozhodnutiu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie.
13. V konaní nebolo sporné, že druhostupňový správny orgán Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor pomoci v hmotnej núdzi v Bratislave rozhodnutím č. UPS/US1/SSVOPHN/SOC/2014/1577-0002Km zo dňa 28.11.2014 odvolaniu žalobcu vyhovel a rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 10.9.2014 zrušil. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho orgánu vyplýva, že žalobcovi bola pomoc v hmotnej núdzi poskytovaná od 1.1.2013, naposledy od 1.1.2014 vo výške 117,40 EUR mesačne. Listom zo dňa 4.8.2014 bola žalobcovi zaslaná ponuka na vykonávanie činností s dátumom vykonania 18.8.2014 v čase od 8,00 hod. do 12,00 hod. (4 hodiny). Odvolací správny orgán poukázal na ust. § 10 ods.3 zákona o pomoci v hmotnej núdzi, podľa ktorého sa dávka v hmotnej núdzi znižuje o sumu 61,60 EUR, ak dotknutá osoba nie je v právnom vzťahu, ktorý zakladá nárok na príjem zo závislej činnosti, dohodnutom v rozsahu najmenej 32 hodín mesačne a nezúčastní sa na základe písomnej dohody v rozsahu 32 hodín mesačne na vykonávaní menších obecných služieb alebo dobrovoľníckej činnosti. Odvolací správny orgán uzavrel, že ponuka doručovaná žalobcovi, ktorá bola podkladom pre vydanie rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, neobsahovala dátumy vykonávania činnosti; v ponuke bol uvedený len jeden deň 18.8.2014. Odvolací správny orgán poukázal aj na ust. § 25 ods.2 zákona o pomoci v hmotnej núdzi, podľa ktorého sa pomoc v hmotnej núdzi odníme, zvýši alebo zníži, len ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok v hmotnej núdzi. Preto odvolací orgán považoval prvostupňové rozhodnutie za nepreskúmateľné a s poukazom na ust. § 59 ods.2 zákona č.71/1967 Zb. o správnom konaní napadnuté rozhodnutie zrušil.

14. V konaní nebolo sporné, že dávky v hmotnej núdzi boli žalobcovi poskytované od 1.1.2013, naposledy (od 1.1.2014) vo výške 117,40 EUR mesačne. Dávka v hmotnej núdzi, o ktorú žalobca prišiel v dôsledku rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice č. KE1/OPHN14/ SOC/2014/86786-009 zo dňa 10.9.2014, bola žalobcovi za obdobie od 1.8.2014 do 30.11.2014 vyplatená v celkovej výške 246,40 EUR, t.j. 4 x 61,60 EUR, vo výplatnom termíne v mesiaci január 2015.
15. Z lekárskej správy MUDr. F. N., angiologičky z kontrolného vyšetrenia zo dňa 17.12.2015 súd zistil, že žalobca je liečený na flebotrombózu od r.2011+ 5.11.2012 došlo k recidíve, po ukončení liečby. Lekárka doporučila žalobcovi naďalej pokračovať v liečbe Warfarinom, cyklicky venotonikami, ďalej absolvovať pravidelné kontroly INR a nosiť kompresívne podkolienky.
16. Z výpisu zo zdravotnej dokumentácie žalobcu, vyhotoveného MUDr. K. Y., všeobecným lekárom súd zistil, že žalobca v roku 2003 utrpel úraz - zlomeninu kosti, liečený bol Op repozíciou OS skutkami, v apríli 2005 extrakcia osteosyntetického materiálu, 2.12.2011 stav po femoro-popliteo-krurálnej flembotrombóze vpravo, 5.12.2012 stav po femoro-popliteo-krurálnej flembotrombóze vpravo - dos.rekanalizovaná; recidíva vznikla po ukončení liečby Warfarínom a Detralexom. Žalobca aktuálne v dispozícii angiológa MUDr. N., dlhodobo na antikoagulačnej liečbe Warfarínom a Detralexom.
17. V konaní nebolo sporné, že žalobca listom zo dňa 2.9.2015 požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie nároku. Žalovaný reagoval odpoveďou zo dňa 11.3.2016 s tým, že nárok žalobcu neuznal.
18. Výsluchom žalobcu súd zistil, že žalobca od skončenia školy po dobu 10 rokov pracoval vo firme TRIPE, kde v roku 2012 z dôvodu organizačných zmien stratil zamestnanie. Po strate zamestnania určitý čas poberal dávku v nezamestnanosti a následne, od roku 2013 dávky v hmotnej núdzi. Náklady na svoje živobytie v uvedenom období spočiatku pokrýval aj z úspor, ktoré mal z príjmov zo zamestnania; tieto sa mu v priebehu roka minuli. V čase vydania nezákonného rozhodnutia býval v dome, ktorý je v jeho výlučnom osobnom vlastníctve. Býval sám. Nemá manželku, ani deti. Skutočnosť, že došlo k zníženiu dávky v hmotnej núdzi o viac ako polovicu, žalobca prežíval s pocitmi frustrácie, vnímal ju ako veľmi ťažkú životnú situáciu. Po znížení dávky nebol schopný pokryť svoje základné životné potreby, nehovoriac o nejakých ďalších potrebách každého kultúrneho človeka. Bol nútený chodiť po príbuzenstve a pýtať si peniaze na jedlo a lieky. Nemohol ísť do spoločnosti, hľadať si prácu, zúčastňovať sa rodinných osláv, nemohol kúpiť nikomu ani darček na Vianoce a pod. Požičiaval si peniaze, čo malo negatívny vplyv na príbuzenské vzťahy, ktoré sa v dôsledku tejto situácie zhoršili. Predtým si peniaze nikdy nemusel požičiavať. Musel obmedziť kúrenie, ako aj ohrev vody, aby čo najviac minimalizoval náklady. V tomto období si nemohol dovoliť kúpu lieku Detralex, ktorý poisťovňa nepreplácа. Detralex si predtým kupoval zvyčajne každý mesiac. Jedna krabička obsahuje asi 60 tabliet a stojí 27 EUR; žalobca užíval 3 tabletky denne.
19. Svedok F..K. K., brat žalobcu vypovedal, že žalobca uvedené obdobie, kedy došlo k zníženiu dávky, prežíval veľmi negatívne. Znížením dávky v hmotnej núdzi sa dostal do takej životnej situácie, kedy nevedel pokryť svoje základné životné potreby, v podstate sa odlúčil od spoločenského života a naštrbili sa aj rodinné vzťahy. Žalobca sa hanbil zúčastňovať na rodinných oslavách, vravel, že sa cíti nepríjemne, nemal peniaze, aby prispel na oslavu alebo aby doniesol darčeky. Najmarkantnejšie to bolo na Vianoce, kedy nechcel prísť, pretože nemohol doniesť rodine žiadne darčeky. Bol nútený požičiavať si peniaze od rodičov aj bratov, aby mohol riadne fungovať a bolo to čoraz častejšie. Rodina túto skutočnosť vnímala dosť negatívne. Najhoršie však bolo, že došlo k zhoršeniu jeho psychického rozpoloženia. Žalobca sa neustále vracal k tomu, čo sa mu stalo, stále to rozoberal, stále hovoril, že sa mu stala krivda, cítil sa dotknutý a ublížený. Keď sa to v rodine snažili nejakým spôsobom zľahčovať, žalobcu sa to dosť dotklo, urazil sa do takej miery, že sa od rodiny akoby odlúčil. Vzťahy medzi nimi ochladli a nevrátili sa k normálu. Predtým, ako došlo k zníženiu dávky v hmotnej núdzi, žalobca žil normálnym kultúrnym i spoločenským životom. Okrem dávky v hmotnej núdzi mal dovtedy k dispozícii aj úspory, ktorými vykrýval náklady na svoje živobytie. Raz do týždňa chodil do kina, sezónne navštevoval divadlo a veľa športoval. Venoval sa bojovým umeniam, navštevoval klub thajského boxu, kde platil členské poplatky. V danom období si účasť na tréningoch nemohol dovoliť. Lekári pritom odporúčajú, aby sa ľudia s jeho diagnózou venovali športu a pohybovali sa, aby sa riadne prekrvil žilový systém. V podstate žalobca nevychádzal z domu. Žalobca, ako aj jeho bratia majú rovnakú diagnózu - tromboflembitídu. Táto diagnóza si vyžaduje riedenie krv špeciálnymi liekmi - Warfarinom a vyživovanie žilového systému, ktorý pri tomto ochorení kôrnatie a to konkrétne medikamentom Detralex, ktorý je veľmi nákladný, jedna krabička stojí okolo 25 EUR. V dôsledku životnej situácie, ktorá nastala, si žalobca nemohol kúpiť tento liek. Uvedený zdravotný stav si vyžaduje neustály dohľad lekára, ktorý musí kontrolovať, v akom stave je krv. Zanedbanie liečby môže viesť k vzniku trombu v žilovom systéme, ktoré môže spôsobiť aj zástavu srdca.
20. Svedok V. K., brat žalobcu vypovedal, že v dôsledku rozhodnutia o znížení dávky v hmotnej núdzi sa žalobca zmenil nielen po psychickej, ale aj po fyzickej stránke; dosť schudol. Nemal dostatok finančných

prostriedkov a bolo mu trápne si požičiavať. Požičiaval si najmä od neho. Rodinu trápilo, ako sa v tom období stravoval; zjedol denne 1 - 2 rožky alebo si kúpil liter mlieka, toto bola celá jeho výživa. Čo sa týka styku s rodinou, rodina sa štandardne stretávala pomerne často. V podstate každý týždeň mali opekačku, chodili sa spolu lyžovať, pestovali turistiku, chodili spolu do Tatier. Potom už žalobca odmietal chodiť na rodinné stretnutia a tieto akcie, napriek tomu, že svedok od neho nechcel v podstate žiadne peniaze. Žalobca sa však cítil trápne, že nevie prispieť ani na kúpu nejakého občerstvenia. Žalobca predtým navštevoval posilňovňu, v tomto období prestal do nej chodiť. Predtým aktívne športoval, venoval sa bojovým umeniam, potom už nie. Spočiatku na rodinných stretnutiach žalobca neustále dopodrobna rozprával o tom, čo sa mu stalo. Ostatní si začali robiť z toho srandu, celé to zľahčovať, žalobca sa potom zaťal, urazil sa a prestal sa s rodinou stretávať. Žalobca bol celou situáciou dosť zdeptaný, doslova sa začali o neho aj báť. V podstate presedel celé dni sám doma. Svedok sa pamätal, že keď ho raz prišli pozrieť, našli ho, ako sedel po tme, mal vypnuté kúrenie, na ktorom šetril, napriek tomu, že mal horúčku. Vzťahy medzi ním a ostatnou rodinou ochladli. Žalobca bol nútený požičiavať si v tomto období peniaze. Požičiaval si od mamy a otca a mladší brat Peter svedkovi vravel, že aj od neho si pýtal peniaze. Svedok požičiaval žalobcovi peniaze postupne podľa toho, ako to od neho žiadal; zo začiatku to bolo každý mesiac, pretože mu nevychádzalo na kúrenie, bolo zimné obdobie a on v podstate len temperoval aj vtedy, keď vonku boli mínusové teploty a sprchoval sa v studenej vode. Do roku 2014, teda dovtedy, keď došlo k zníženiu dávky v hmotnej núdzi, mal žalobca nejaké úspory , z ktorých žil, avšak tieto sa minuli. Čo sa týka zdravotného stavu žalobcu, ako aj svedka, ktorý tiež trpí rovnakým ochorením, toto si vyžaduje úpravu stravy, kedy je potrebné vylúčiť určité typy potravín a užívať liek Warfarin na riedenie krvi, ako aj Detralex, ktorý je veľmi dôležitý z hľadiska zabezpečenia správnej funkcie cievneho systému. Warfarin nie je celkom optimálnym liekom; je síce najlacnejším, ale má mnoho vedľajších účinkov. Svedok, ktorý navštevuje rovnakého lekára, ako žalobca, od zdravotnej sestry vedel o tom, že žalobca predtým pravidelne užíval Warfarin aj Detralex, avšak v rozhodnom období Detralex neužíval, pretože nemal na jeho úhradu peniaze. Užívajú sa 3 tabletky denne, v jednej krabičke je 60 tabliet, takže jedna krabička postačuje tak na necelý mesiac. Z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov brat nedodržiaval ani diétny režim. Žalobca predtým viedol dosť intenzívny spoločenský život. Mal veľa priateľov medzi športovcami ako aj z univerzity, s ktorými sa pravidelne stýkal. V tomto období sa s nimi prestal stýkať. Svedok bol presvedčený o tom, že ochladnutie vzájomných rodinných vzťahov nastalo v dôsledku rozhodnutia o znížení dávky, dovtedy bolo všetko v poriadku. V roku 2014 mal žalobca skutočne ťažké depresie.

21. V opätovnom výsluchu svedok V. K. vypovedal, že v období pred znížením dávky v hmotnej núdzi, sa žalobca zúčastňoval športových, ako aj kultúrnych akcií, ktoré sa každoročne usporadúvali, chodil na rodinné stretnutia a stretnutia s kolegami a priateľmi zo školy. Patrili tam aj aktivity, na ktoré musel vynaložiť finančné prostriedky, ale hlavne išlo o aktivity bezplatné, prípadne o aktivity, kde je zvykom priniesť nejakú drobnosť. V období od augusta do novembra 2014 si žalobca požičiaval peniaze prevažne od svedka, ale mal vedomosť o tom, že aj od rodičov a aj od mladšieho brata. Pri rôznych príležitostiach mu svedok vypomohol aj bez toho, že by žalobca priamo požiadal o pôžičku, pretože mu celá situácia s prosbou o pôžičku bola nepríjemná; jednoducho mu nechal nejaké peniaze na stole alebo na nejakom mieste. Čo sa týka rodičov a brata, nevedel sa vyjadriť k výške a periodicite pôžičiek, on sám mu však s určitosťou dal niekoľko 100 EUR, približne 180 až 200 EUR mesačne. Žalobca už prevažnú časť pôžičiek splatil; zvyšok od neho nebude požadovať. Žalobca si takto požičiaval aj v nasledujúcom období po novembri 2014, ale v menšom rozsahu. Pred augustom 2014 si žalobca od neho peniaze nepožičiaval a nemal vedomosť o tom, že by si bol požičiaval od iných rodinných príslušníkov. Skrátka, bol sebestačný. Žiadosť o požičanie peňazí žalobca zdôvodňoval tým, že minul úspory a nevychádzalo mu ani na základné životné potreby, v prvom rade musel platiť nájom a potom samozrejme aj lieky a pomôcky, ktoré nevyhnutne potreboval pri svojom ochorení. Čo sa týka lieku Detralex, mal vedomosť o tom, že žalobca si v rozhodnom období kupoval Detralex a zrejme aj Warfarin, pretože pri ňom je doplatok len minimálny. Nemohol si však dovoliť kúpiť si lieky v takej miere, ako by potreboval. Tieto lieky totiž treba brať v určitom dávkovaní a pravidelne, aby mali požadovaný účinok. Psychický stav žalobcu v rozhodnom období od augusta do novembra 2014 a aj následne sa jednoznačne zhoršil, bol úzkostný, dostal sa na psychické dno a začali sa prejavovať aj isté fyzické anomálie, ako napr. pochudnutie, tras rúk a pod. Nebol si istý svojou ďalšou existenciou, vždy sa vracal k tomu, že sa cíti ohrozený na živote, pokiaľ nemôže brať riadne lieky, ktoré potrebuje z dôvodu svojho ochorenia. Uzavrel sa do seba, nekomunikoval s rodinou, ani so známymi a priateľmi, prestal chodiť na spoločenské ako aj rodinné akcie, vysedával doma a vyslovene upadol do akéhosi letargického stavu. Svedok si osobne myslel, že to bolo jeho pocitom ohrozenia, že nemôže riadne liečiť chronické ochorenie, ktorým trpí a tiež aj pocitom krivdy, že ho štát ukrátil, resp. okradol. Pokiaľ z predchádzajúcej výpovede bolo možné zo

strany rodinných príslušníkov vyvodiť isté zľahčovanie tohto psychického stavu žalobcu resp. jeho osoby, svedok vypovedal, že to myslel tak, že ako rodina sa snažili túto situáciu odľahčiť, aby sme žalobcovi uľavili a to rôznymi humornými poznámkami. Nedopadlo to však dobre. Naopak, žalobcu sa to dotklo, uzavrel sa do seba a prestal sa zúčastňovať rodinných stretnutí a akcií. Rodina sa snažila správať k nemu tak, ako aj do vtedy, snažili sa komunikovať s ním, vtiahnuť ho do rodinného života. Žalobca sa však prestal o všetko zaujímať, upadol do letargie a venoval sa takmer výlučne len tomuto problému, ktorý ho ťažil. Pre rodinu nebolo príjemné sledovať jeho trápenie a neustále rozoberať tento problém.
22. Podľa ustanovenia § 27 ods.1 zákona č.514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.
23. Citovaný zákon nadobudol účinnosť dňa 1.7.2004 (článok VI zákona).
24. Podľa ustanovenia § 1 citovaného zákona, tento zákon upravuje
a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.
25. Podľa ustanovenia § 2 citovaného zákona, na účely tohto zákona
a) výkon verejnej moci je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb,
b) orgán verejnej moci je
1. štátny orgán,
2. orgán územnej samosprávy, verejnoprávna inštitúcia, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorým zákon zveril výkon verejnej moci.

26. Podľa ustanovenia § 3 ods.1 citovaného zákona, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci
a) nezákonným rozhodnutím,
b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
d) nesprávnym úradným postupom.

27. Podľa ust. § 3 ods.2 citovaného zákona, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.
28. Podľa ustanovenia § 5 ods.1 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.
29. Podľa ustanovenia § 6 ods.1 citovaného zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.
30. Podľa ustanovenia § 15 ods.1 a 2 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.
31. Podľa ustanovenia § 16 ods.4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.
32. V predmetnej veci sa žalobca domáhal náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice č. KE1/OPHN14/SOC/2014/86786-009 zo dňa 10.9.2014, ktorým znížil žalobcovi pomoc v hmotnej núdzi na sumu 55,80 EUR mesačne od 1.8.2014.
33. Vzhľadom k tomu, že citované rozhodnutie bolo vydané po účinnosti zákona č.514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (1.7.2004), vychádzajúc z prechodného ust. § 27 ods.1 citovaného zákona, súd po právnej stránke predmetnú vec posúdil podľa tohto zákona.

34. Základnými predpokladmi zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci v prípade nezákonného rozhodnutia sú: 1. existencia nezákonného rozhodnutia, vydaného orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, 2. existencia škody a 3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody.
35. Súd konštatoval, že v danom prípade je splnený základný predpoklad pre záver o zodpovednosti štátu za škodu, t.j. existencia nezákonného rozhodnutia.
36. Nezákonné rozhodnutie je také rozhodnutie, ktoré je v rozpore s objektívnym právom a teda, bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom, pričom zodpovednosť štátu je podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu.
37. V danej veci je nepochybné, že rozhodnutie prvostupňového orgánu - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice č. KE1/OPHN14/SOC/2014/86786-009 zo dňa 10.9.2014, bolo na základe odvolania žalobcu zrušené rozhodnutím príslušného druhostupňového orgánu - Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, odboru pomoci v hmotnej núdzi v Bratislave č. UPS/US1/SSVOPHN/SOC/2014/1577-0002Km zo dňa 28.11.2014. Ako to vyplýva z odôvodnenia zrušujúceho rozhodnutia, rozhodnutie prvostupňového orgánu bolo zrušené z dôvodu, že rozhodnutie o znížení pomoci v hmotnej núdzi bolo vydané v rozpore s objektívnym právom, pretože ponuka doručovaná žalobcovi podľa ust. § 10 ods.3 zákona o pomoci v hmotnej núdzi, ktorá bola podkladom pre vydanie rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, neobsahovala dátumy vykonávania činnosti; v ponuke bol uvedený len jeden deň 18.8.2014. Pre záver, že išlo o rozhodnutie v rozpore s objektívnym právom, svedčí aj fakt, že druhostupňový orgán nevrátil vec prvostupňovému orgánu na opätovné rozhodnutie, ako aj, že pomoc v hmotnej núdzi, o ktorú žalobca prišiel v dôsledku tohto rozhodnutia, mu bola po právoplatnosti zrušujúceho rozhodnutia doplatená.
38. Podľa ust. § 17 ods.1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.
39. Podľa ust. § 17 ods. 2 cit. zák. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.
40. Podľa ust. § 17 ods. 3 citovaného zákona, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na
a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

41. Zmysel právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu má spočívať v tom, aby každá škoda spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu, bola primerane odčinená. Ust. § 17 ods. 2 zákona č.514/2003 Z.z. zakladá nárok poškodeného na náhradu nemajetkovej ujmy a to bez ohľadu na to, či zároveň vznikla škoda (skutočná škoda či ušlý zisk). Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej, než majetkovej sféry poškodeného (nie je spojená so znížením majetkového stavu, či jeho nezvýšením, hoci bolo predpokladané). Zahŕňa aj iné negatívne dopady nesprávneho úradného postupu či nezákonného rozhodnutia, najmä do osobnostnej integrity poškodeného. Peňažná kompenzácia je v zákone označená za spôsob subsidiárneho odškodnenia, ktoré nastupuje vtedy, ak nie je možné vzniknutú nemajetkovú ujmu nahradiť inak, t.j. kedy dostačujúcim prostriedkom nápravy by nebolo len obyčajné konštatovanie porušenia práva.
42. Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd v predmetnej veci dospel k záveru, že v dôsledku nezákonného rozhodnutia došlo k negatívnemu zásahu do ústavou garantovaných sociálnych práv žalobcu na poskytnutie pomoci v hmotnej núdzi a tým aj k zásahu do jeho osobnostných práv na ochranu jeho dôstojnosti, osobnej cti, súkromného a rodinného života, ako aj zdravia.
43. Ľudská dôstojnosť predstavuje najvyššiu hodnotu v základoch celého právneho systému i ústavného poriadku a je možné ju preto považovať za konečný účel právneho poriadku. Tým sa stáva objektívnou ústavnou kategóriou a pôsobí vo vzťahu k ostatným inak nehierarchicky usporiadaným základným právam ako hodnota nadradená a s ohľadom na to je potrebné akýkoľvek zásah či zníženie ľudskej dôstojnosti vnímať ako zásah veľmi závažný a teda, ťažko reparovateľný. Ľudská dôstojnosť je totiž hodnotou horizontálne neporovnateľnou s ostatnými ústavnými hodnotami či spoločenskými normami, je úplne nenahraditeľná iným statkom a tým menej hodnotou vyčísliteľnou v peniazoch. Ochrana ľudskej dôstojnosti je úzko spojená aj s ochranou sociálnych práv.
44. Primárnou funkciou náhrady nemajetkovej ujmy je funkcia satisfakčná, čo znamená primerané, s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu optimálne a tým účinné vyváženie a zmiernenie

nepriaznivého následku neoprávneného zásahu. Vzhľadom na to, že nemajetková ujma vzniknutá porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom zmysle slova ani nedá odškodniť a jej rozsah nie je možné ani exaktne kvantifikovať a vyčísliť, namiesto nej je možné len poskytnutie zadosťučinenia.
45. Pokiaľ ide o vyjadrenie miery, akou bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby v spoločnosti, treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom či inom prostredí fyzickej osoby. Túto mieru treba zisťovať dokazovaním a posúdiť na základe poznania a vyhodnotenia tejto reakcie.
46. Kritériá, na ktoré má súd prihliadať pri určení výšky peňažnej náhrady, sú ustanovené v § 17 ods. 3 cit. zákona. Ide o normu s relatívne neurčitou hypotézou, ktorá vyžaduje, aby súd s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu sám vymedzil okolnosti významné pre určenie výšky náhrady. Prihliadať má najmä na dopad nezákonného rozhodnutia do osobnostnej sféry poškodeného, nepriaznivosť jeho vplyvu na česť, dôstojnosť poškodeného, jeho doterajší spôsob života a podobne. Výpočet je demonštratívny a nevylučuje, aby sa prihliadlo aj na iné okolnosti, pokiaľ budú považované za porovnateľne závažné. Je potrebné brať do úvahy aj závažnosť sporu pre účastníka samotného, či išlo o záležitosti osobného stavu alebo rodinnoprávne, prípadne pracovnoprávne.
47. Čo sa týka dopadu nezákonného rozhodnutia do osobnostnej sféry žalobcu, súd pri rozhodovaní prihliadal na charakter a predmet konania, v ktorom ujma vznikla z hľadiska jeho významu pre žalobcu, z hľadiska osobných pomerov žalobcu v rozhodnom čase, vrátane konkrétnych, individuálnych okolností na jeho strane (zdravotný stav).
48. Čo sa týka charakteru a predmetu konania, v ktorom ujma vznikla, v predmetnej veci nebolo sporné, že žalobca splnil podmienky, rozhodujúce pre nárok na pomoc v hmotnej núdzi, pričom dávky v hmotnej núdzi mu boli priznané od 1.1.2013. Od 1.1.2014, ako aj v čase vydania rozhodnutia o znížení dávky, žalobca poberal dávky vo výške 117,40 EUR mesačne. Išlo o jeho jediný príjem. Nezákonným rozhodnutím úradu práce bola žalobcovi počnúc od 1.8.2014 znížená pomoc v hmotnej núdzi zo sumy 117,40 EUR na sumu 55,80 EUR mesačne, t.j. o sumu 61,60 EUR mesačne. Súd zdôrazňuje, že takto došlo k zníženiu príjmu žalobcu o viac ako polovicu. Bolo nesporné, že pomoc v hmotnej núdzi, na ktorú mal žalobca nárok v zmysle pôvodného rozhodnutia o priznaní dávky počnúc od 1.1.2014 a o ktorú prišiel v dôsledku nezákonného rozhodnutia úradu práce, bola žalobcovi za obdobie od 1.8.2014 do 30.11.2014 vyplatená v celkovej výške 246,40 EUR, t.j. 4 x 61,60 EUR, vo výplatnom termíne v mesiaci január 2015.
49. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že po dobu 5 mesiacov žalobcov príjem tvorila len suma 55,80 EUR mesačne.
50. Súd nemal pochybnosti o tom, že nezákonné rozhodnutie, spočívajúce v znížení pomoci v hmotnej núdzi o viac ako polovicu, ovplyvnilo životnú situáciu žalobcu.
51. Hmotná núdza je stav, keď príjem členov domácnosti nedosahuje sumy životného minima ustanovené osobitným predpisom a členovia domácnosti si nevedia alebo nemôžu prácou, výkonom vlastníckeho práva alebo iného práva k majetku a uplatnením nárokov zabezpečiť príjem alebo zvýšiť príjem. Zákon teda považuje hmotnú núdzu za stav, ktorý vznikol nie z viny dotknutej osoby a takáto osoba nedokáže tento stav zvrátiť vlastnou aktivitou a ani pomocou členov domácnosti. Podľa článku 39 ods. 2 Ústavy SR, každý, kto je v hmotnej núdzi, má právo na takú pomoc, ktorá je nevyhnutná na zabezpečenie základných životných podmienok. Právo na pomoc v hmotnej núdzi je teda právom každého občana, garantované ústavou. Toto právo na zabezpečenie základných životných potrieb podľa čl. 39 ods.2 Ústavy SR, treba vykladať ako príkaz právnemu štátu poskytnúť reálnu možnosť každému, kto sa ocitne v stave hmotnej núdze definovanej zákonom, zaistiť pomoc aspoň na zabezpečenie minimálnych životných potrieb. Obsahom tejto povinnosti štátu je teda zaistiť subjektom práv istý minimálny sociálny štandard.
52. Súd na základe vyššie uvedeného konštatoval, že žalobca, ktorému bola pomoc v hmotnej núdzi priznaná od r.2013, sa v čase vydania nezákonného rozhodnutia jednoznačne nachádzal v životnej situácii, spĺňajúcej definíciu hmotnej núdze a v dôsledku nezákonného rozhodnutia mu bola odopretá pomoc štátu v hmotnej núdzi, garantovaná ústavou a zákonom vo forme finančných prostriedkov, potrebných na zabezpečenie elementárnych životných podmienok, za ktoré zákon o pomoci v hmotnej núdzi považuje aspoň jedno teplé jedlo denne, nevyhnutné ošatenie a prístrešie.
53. Súd pokladal za prirodzené a veril tomu, že uvedená situácia mala nepriaznivý vplyv na psychický stav žalobcu a v podstate aj bez výpovedí svedkov pokladal za vierohodné, že žalobca pociťoval frustráciu, úzkosť, depresie, pocit nespravodlivosti a neistoty vo vzťahu k budúcnosti s ohľadom na výsledok odvolania proti rozhodnutiu úradu práce.
54. Súd pokladá za potrebné zdôrazniť, že neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by vo vzťahu k osobe žalobcu zakladali pochybnosť v tom smere, že by žalobca zneužíval sociálny systém štátu. Žalobca má

vysokoškolské vzdelanie a po skončení štúdia dlhodobo pracoval u jedného zamestnávateľa, pričom zamestnanie stratil v dôsledku organizačných zmien. Pomoc v hmotnej núdzi je mu poskytovaná od januára 2013, čo v čase vydania nezákonného rozhodnutia predstavovalo obdobie 17 mesiacov.
55. Pri posudzovaní intenzity resp. miery zásahu do osobnostných práv žalobcu súd vychádzal aj z ďalších okolností, ktoré predstavujú následnú reakciu, ktorú zásah vyvolal v osobnom, rodinnom a spoločenskom postavení žalobcu. Výpovede svedkov tvrdenia žalobcu v tomto smere potvrdili a súd nevidel žiaden dôvod, aby o nich pochyboval. Výpovede svedkov boli v komplexe vierohodné a súladné. Bratia predstavujú najbližších rodinných príslušníkov žalobcu, preto práve oni môžu najlepšie popísať, ako žalobca situáciu prežíval. Ich vierohodnosť nemôže byť vylúčená len z dôvodu, že sú blízkymi príbuznými.
56. Súd pokladal za vierohodné a mal za preukázané, že žalobca bol v dôsledku nedostatku finančných prostriedkov odkázaný hľadať pomoc u iných - požičiavať si peniaze od rodinných príslušníkov, čo negatívne vplývalo na obe strany. Psychický stav žalobcu v spojení s nedostatkom finančných prostriedkov viedli k jeho vylúčeniu z rodinného života, spoločenských, ako aj športových aktivít, ktoré boli pred neoprávneným zásahom primerane intenzívne.
57. Ďalšou dôležitou okolnosťou, majúcou vplyv na intenzitu zásahu, je zdravotný stav žalobcu. Lekárskou správou bolo preukázané, že žalobca má od r.2011 diagnostikovanú flebotrombózu. Ide o jeden zo stavov flebitídy, t.j. zápalového ochorenia žilového systému, pri ktorom vzniká v žilovom systéme krvná zrazenina (tromb). V rámci flebitídy sa rozlišujú dva základné stavy; jednak tromboflebitída a jednak flebotrombóza. Kým pri tromboflebitíde vzniká krvná zrazenina v povrchovej žile a ochorenie sa považuje za benígne, v prípade flebotrombózy vzniká zrazenina priamo v hĺbkovom žilovom systéme a môže mať závažné následky - môže viesť k život ohrozujúcej pľúcnej embolizácii, ktorá môže viesť až k smrti. Pacienti s prekonanou flebotrombózou sú i v budúcnosti ohrození zvýšeným rizikom recidívy. Nevyhnutnou a štandardnou liečbou je preto užívanie antikoagulačných medikamentov, ktoré znižujú krvnú zrážanlivosť a teda, napomáhajú zastaveniu rastu zrazeniny a jej rozpusteniu.
58. Čo sa týka antikoagulačnej liečby, z lekárskych správ mal súd za preukázané, že recidíva u žalobcu vznikla po ukončení liečby Warfarínom a Detralexom. Žalobca je vedený u angiologičky MUDr. N. a dlhodobo na antikoagulačnej liečbe Warfarínom a Detralexom. Obrana žalovaného že žalobca uvedený liek nepotreboval, resp. že mu ho lekár neodporučil, preto neobstojí. Liek s názvom Detralex je venotonikom, pričom je všeobecne známe, že nemá alternatívu v inom lieku. Slúži na liečbu mnohých ochorení žíl, najmä príznakov chronickej žilovej nedostatočnosti a kŕčových žíl a používa sa ako podporný liek pri hlbokej žilovej trombóze. Detralex je jedným z bežne používaných liekov na žily a podľa štatistických prameňov je jedným z najčastejšie lekármi odporúčaných liekov. Liek obsahuje ako účinnú látku flavonoidy a diosmín. Flavonoidy a diosmín účinkujú na žilové steny, spevňujú ich a zlepšujú ich pružnosť. Uľahčujú tak odtok žilovej krvi z dolných končatín a vďaka pozitívnym účinkom na lymfatické cievy uľahčia aj odtok miazgy. Udržiavacia dávka je 2 tbl. denne. Je všeobecne známe a v konaní nebolo sporné, že liek Detralex nie je hradený zdravotnou poisťovňou a jeho cena nie je zanedbateľná - za balenie 30 tbl. je vo výške cca 9,32 EUR, za balenie 60 tbl. je vo výške cca16,52 EUR a za balenie 90 tbl. je vo výške cca 22 EUR. Na udržiavaciu dávku teda žalobca potreboval mesačne balenie 60 tbl. za cenu cca 16,52 EUR, čo predstavovalo takmer jednu tretinu jeho mesačného príjmu.
59. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalobca v čase vydania nezákonného rozhodnutia trpel vážnym ochorením, ktorého liečba vyžadovala aj užívanie lieku Detralex, ktorý si žalobca vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov nemohol zabezpečiť v takom rozsahu, aký by bol potrebný. Je preto uveriteľné, že aj uvedená okolnosť mala negatívny vplyv na psychický stav žalobcu, mohlo vyvolať u neho pocit ohrozenia zdravia a života a teda, umocnila hĺbku resp. intenzitu zásahu do osobnostných práv žalobcu.
60. Čo sa týka príčinnej súvislosti, súd mal za to, že všetky vyššie uvedené následky, predstavujúce nemajetkovú ujmu, sú v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Vzťah medzi príčinou (nezákonným rozhodnutím) a následkami je priamy, bezprostredný; inak povedané, nebyť nezákonného rozhodnutia, tieto následky by nenastali. Osobitne, vo vzťahu k zdravotnému stavu žalobcu súd vzhľadom na obranu žalovaného dodáva, že žalobca nikdy netvrdil, že by flebotrombóza vznikla alebo že by došlo k zhoršeniu priebehu tohto ochorenia v dôsledku nezákonného rozhodnutia. Na zdravotný stav žalobcu teda súd pri rozhodovaní prihliadal nie ako na následok, t.j. ujmu na zdraví, ale ako na okolnosť, ktorá z hľadiska psychického stavu žalobcu umocnila intenzitu zásahu do jeho osobnostných práv.
61. Zhrnúc vyššie uvedené súd konštatoval, že nemajetkovú ujmu, ktorá žalobcovi vznikla, nie je možné odstrániť inak, ako priznaním zadosťučinenia vo forme finančnej náhrady; žalobcovi doposiaľ nikto neposkytol aspoň morálne zadosťučinenie vo forme ospravedlnenia.

62. Čo sa týka výšky priznaného peňažného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, súd sumu vo výške 1.000 EUR pokladal za primeranú s prihliadnutím na kritériá, stanovené v ust. § 17 ods.3 zákona č.514/2003 Z.z.. Je síce pravdou, že výška náhrady za nemajetkovú ujmu by mala zohľadňovať konkrétne a jedinečné okolnosti každého posudzovaného prípadu, avšak z ustálenej rozhodovacej činnosti súdov zároveň vyplýva, že pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy by sa malo prihliadať na sumy, ktoré sú v tom ktorom štáte priznávané ako odškodnenie z titulu rôznej ujmy (názor vyslovený Európskym súdom pre ľudské práva).
63. Súd sa preto stotožňuje s argumentáciou žalovaného, že žalobcom uplatňovaná náhrada za nemajetkovú ujmu pôvodne vo výške 20.000 EUR, ale aj vo výške 3.000 EUR s prihliadnutím na závery odvolacieho súdu, je v porovnaní s inými prípadmi z hľadiska závažnosti vzniknutej ujmy a následkov, ktoré vznikli poškodeným v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení, neprimerane vysoká. Ide predovšetkým o prípady právoplatne skončených vecí, kedy bola priznaná poškodeným nemajetková ujma z dôvodu nezákonného trestného stíhania alebo z dôvodu nezákonnej väzby. Z ustálenej súdnej judikatúry je zrejmé, že trestné stíhanie a výkon väzby predstavuje jeden z najvážnejších zásahov do osobnej slobody jednotlivca, do jeho súkromného života, cti a dobrej povesti. Okrem pozbavenia osobnej slobody je dotknutá osoba vystavená procesným úkonom zo strany orgánov činných v trestnom konaní ako osoba podozrivá, obvinená a následne obžalovaná z trestného činu, ako aj stresu, úzkosti, frustrácii a neistote. Obvyklými sú ťažko reparovateľné následky v súkromnom, rodinnom, ako aj profesijnom živote. Ďalšie prípady predstavujú spory o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej zásahom pri dopravnej nehode, alebo pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, kedy poškodená osoba v dôsledku protiprávneho konania inej osoby utrpela ujmu na zdraví alebo aj tú najvážnejšiu ujmu - smrť, ktorá predstavuje nereparovateľný následok. V neposlednom rade ide aj o prípady v sporoch o ochranu osobnosti spôsobenej zásahom do osobnostných práv médiami alebo zneužitím petičného práva, v ktorých intenzitu zásahu a jeho následkov umocňuje medializácia, t.j. zverejnenie difamujúcich skutkových tvrdení, nepravdivých skutočností alebo neprípustných hodnotiacich úsudkov týkajúcich sa fyzickej osoby, pričom následok spočíva v znížení vážnosti u spoluobčanov.
64. Súd preto žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.
65. Podľa ust. § 262 ods.1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.
66. Podľa ust. § 255 ods.1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.
67. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods.1 CSP. Hoci súd žalobe nevyhovel v celom rozsahu, súd konštatoval, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a to vzhľadom na povahu sporu, kedy výška priznanej nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu, po posúdení jedinečných okolností prípadu. Samozrejme, pri určovaní výšky trov právneho zastúpenia bude súd pri určovaní tarifnej hodnoty veci vychádzať len z výšky priznanej sumy.
68. Súd je toho názoru, že zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v takýchto prípadoch treba rozlíšiť, čo je základné a čo je sprevádzajúce (pozri k tomu nález Ústavného súdu Českej republiky III ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, t.j. že právny základ nároku na náhradu škody alebo náhradu nemajetkovej ujmy je dôvodný. Výška nároku je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako, odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je zrejmý primárny fakt, že škoda bola spôsobená a posúdenie jej výšky len nasleduje ako druhotný fakt. Vhodným riešením sa preto javí, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy (nie zo sumy uplatňovanej). Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP).
69. Požiadavka na spravodlivé rozhodnutie súdu v zmysle čl. 2 ods. 1 CSP i v časti trov konania si podľa názoru súdu vyžaduje, aby súd v takomto type sporov aj naďalej (od účinnosti CSP, t.j. od 1.7.2016) prihliadal na skutočnosť, že výška priznaného plnenia nezávisela od žalobcu, ale od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Preto je potrebné vykladať ust. § 255 ods. 1 CSP práve v súlade so základnými princípmi civilného sporového konania. Pre absenciu výslovnej právnej úpravy v novom procesnom poriadku je uvedený postup možný v zmysle článku 4 ods. 2 CSP, keď neodporuje princípom, na ktorých je Civilný sporový poriadok založený.

70. V predmetnej veci je nepochybné, že žaloba bola čo do právneho základu uplatneného nároku na náhradu škody opodstatnená a jej výška závisela od úvahy súdu.
71. Podľa ust. § 262 ods.2 CSP o výške náhrady trov rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že povinný dobrovoľne nesplnil to, čo mu exekučný titul ukladá. (§ 48 ods. 2 veta prvá Exekučného poriadku).